

Autem recipit: et iam post factam re liber abachuc terit: aut si non recipit, quasi propheta scribit quae ventura cognoscit. Interim in litterarum causarum aduersum deum propheta, cur nabuchodonosor templum dei vastet et iudam: cur hierusalem quondam urbs domini destruat, quare clamet populus et non audiat, vociferetur ad dominum oppressus a chaldeis et non saluetur, quare etiam ipse propheta vel populus ex cuius persona loquitur ad hoc venerit: et hucusque productus sit: ut iniquitates hostium et suum laborem viderit: cum iniusticia prevalere aduersum se. Et hec die prementis angustia nesciens aurum in igne conflare: et tres pueros de camino ignis puriores exisse quam intraverat. Sed et hoc generaliter accipere possumus quod ex persona humane impatientie loquitur, ut iniquam vocem et plenam doloris erumpat dicens. Quare respicis contemptores: et taces conculcantes impio iustior se? Hec autem loquitur, nesciens iudicia dei inuestigabilia: et profundum diuitiarum sapientiae scire eius, quod non ita videat deus, ut videt homo. Non tamen presentia respicit, deus futura et eterna cognoscit. Et quomodo si egrotans et estuans febribus aquam frigidam postulet: et dicat ad medicum, vim patior, crucior, virores examino, usque quod medice clamabo et exaudies, et respondeat ei sapientissimus ac clementissimus medicus: scio quo tempore dare debeam quod postulas, non misereor modo quod misericordia ista crudelitas est: et voluntas tua contra te petit. Ita et deus noster sciens clementie sue pondera atque mensuras interdum non exaudit clamantem, ut eum prober et magis provocet eum ad rogandum: et quasi igne excoctum iustior et purior faciat. Ad intelligens apostolus in id quod misericordiam consequi est a domino ait. Sed non deficimus. Et benedicit dominum in omni tempore. Et scit quod perseveravit usque in finem hic saluus erit: et gloria in labore et dolore. Et cum hieremia dicit, tribulationes et miseria inuocabo ut quod alius inuocat deum, sic scilicet vir et bellator inuictus ad exercendum se et probandum tribulationes et miseria inuenire desiderat.

Explicit prologus.

Incipit argumentum.

Abachuc luctator fortis et rigidus stat super custodiam suam: et figit gradum super munitioes, ut christum in cruce contempletur et dicat. Operuit celos gloria eius: et laudis eius plena est terra. Splendor eius ut lux erit: comua in manibus eius, ibi abscondita est fortitudo eius.

Explicit argumentum. Incipit Abachuc propheta, Capulum I

Deus quod vidit abachuc propheta. Quis quod dicit clamabo: et non exaudies? Vociferabor ad te vim patiens: et non saluaberis.

Quare ostendisti mihi iniquitatem et laborem, videre peccatum et iniusticiam contra me? Quare respicis contemptores: et taces conculcantes impio iustior se? Et facies hominis quasi piscis maris et quasi reptilia non habentia ducem. Et factus est iudicium: et contradictio potentior. Propter hoc lacerata est lex: et non puenit usque ad finem iudicium: quia impius prevaleret aduersus iustum propterea egredietur iudicium perversum. Aspice tei genibus et videte et ammirami et obstupescite: quia opus factum est in diebus vestris, quod nemo credit cum narrabit. Quia ecce ego suscitabo chaldeos gentem amaram et velocem ambulantem super latitudinem terre, ut possideat tabernacula non sua. Horribiliter et terribilis est ex semetipso iudicium et non egredietur. Leuitores pardis equi eius: et velociores lupis vesperinis: et diffundent equites eius. Eques namque eius de longe venient: volabunt quasi aquila festinans ad comedendum. Dies ad peccatum veniet: facies eorum ventus vrens. Et congregabit quasi arenam captiuum atque ipse de regibus triumphabit: et tyranni ridiculi eius erunt. Ipse super omnem munitionem ridebit et comportabit aggerem: et capiet eam. Tunc mutabit spiritus, et pertransibit et corruet. Hec est fortitudo eius dei sui. Numquid non tu a principio domine deus meus sancte meus et non moriemur. Domine in iudicium posuisti eum et fortem ut corripes fundasti eum. Abundi sunt oculi tui ne videas malum: et respicere ad iniquitatem non poteris. Quare non respicis super inique agentes: et taces deuorante impio iustior se? Et facies hominis quasi piscis maris: et quasi reptile non habes principem. Totum in hamo subleuauit: traxit illud in sagena sua: et congregauit in rete suam. Super hoc letabitur et exultabit: propterea immolabit sagene sue: et sacrificabit reti suo. Quia in ipsis in crassata est pes eius: et cibus eius electus. Propter hoc ergo expandit sagenam suam: et spiritus interficere gentes non cessat.

Super custodiam meam stabo: et figam gradum super munitioes. Et contemplanabor ut videam quod dicat michi: et quod respondeam ad arguentem me. Et respondit michi dominus: et dixit. Scribe visum et explana eum super tabulas ut percurret quod legerit eum. Quia adhuc visus percul: et apparebit in finem et non mentietur. Si mora fecerit expecta illum: quia veniens veniet et non tardabit. Ecce quod incredulus est: non

Abachuc

erit recta aia eius i semetipso. Iustus aut i fi
de sua uiuet. Et quod uinum potantē decipit
ficerit uir supbus et nō decorabit. Qui dila/
tauit q̄si infernā aiam suam: et ipse q̄si mors: et
nō adimplet. Et congregauit ad se oēs gentes
et coaceruauit ad se oēs ipsos. Nūquid nō oēs
isti sup eum pabolā sumēt. et loq̄la enigmatū
eius: Et dicet. Ne ei q̄ multiplicat non sua.
Usq̄quo et aggrauat p̄tra se densum lutum?
Nūquid nō repente surgent q̄ mordeant te?
Et suscitabunt lacerātes te: et eris in rapinaz
eis: Quia tu spoliasti gētes multas. spoliabūt
te oēs q̄ reliq̄ fuerit de popul: p̄pter sangui/
nem hois et iniquitatē terre ciuitatis: et omnium
habitantū in ea. Ne q̄ congregat auariciam
malā domui sue: ut sit i excelso nidus eius: et
liberare se putant d̄ manu mali. Cogitasti cō/
fusione domui sue: cōcidisti ipsos multos: et
peccauit aia tua. Quia lapis de pariete clama/
bit: et lignū qd̄ inter iuncturas edificiorū est
ridebit. Ne q̄ edificat ciuitatē in sanguinib?
et p̄parat ur̄bem i iniquitate. Nūquid non hec
sunt a dño exercitū: Laborabūt em̄ populi
in mltō igni: et gentes i uacū et deficient. Quia
replebit terra ut cognoscāt glām dñi: q̄si aq̄
opientes mare. Ne q̄ potum dat amico suo:
mittens sel suū: et inebriās ut aspiciat nudita/
tem eius. Replet est ignominia p̄ glā. Bibe
tu q̄ et consopire. Circūdabit te calix dextere
dñi: et uomitus ignominie super glām tuam.
Quia iniquitas libani opiet te: et uassitas aialiu
deterrabit eos de sanguinib? hois: et iniquita/
te terre et ciuitatis: et oium habitantium in ea.
Quid pdest sculptrile: q̄ sculpsit illud fictor
su? p̄stante et imaginē falsam: q̄ sperauit i si/
gmēto fictor ei? ut faceret simulac̄ muta. Ne
q̄ diē ligno. expergiscere: surge lapidi tacēt.
Nūquid ipse docere poterit: Ecce iste cooptus
est auro et argento: et ois spūs nō est i uisceri/
bus eius. Dñs autem in tēplo sancto suo: si/
leat a facie eius omnis terra.

Oratio abachuc pphete pro
ignorantijs. Caplin III

Domine audiui auditōez tuā: et ti
mui. Dñe opus tuum in medio
annorum uiuifica illud. In me/
dio annorū notū facies: cū irat?
fueris misericordie recordaberis.
De ab austro ueniet: et scūs de mōte pharā
Opuit celos glā ei? et laudis ei? plena est fra
Splendor eius ut lux erit: cornua in manib?
ei?. Ibi abscondita est fortitudo ei? ante faciē
ei? ibit mors Egredeat̄ diabol? ante pedes ei?
stetit et mensus est frā. Asperit et dissoluit gē/
tes: et contriti sunt montes seculi. Incuruati
sunt colles mūdi: ab itineribus eternitat̄ ei?.

Pro iniquitate uidi tentoria ethyopie: turba/
bunt pelles terre madian. Nūquid in flumī/
bus iratus es dñe: aut in fluminibus furor tu?
vel in mari indignatio tua? Qui ascēdes sup
equos tuos: et q̄drige tue saluatio. Suscitās
suscitab arcū tuum: iuramēta tribubus q̄ lo/
cutus es. Fluuios scides terre: uiderunt te et
doluerūt montes gurges aquarum transiit.
Dedit abyssus uocē suā: altitudo man? suas
leuauit. Sol et luna steterūt i habitaculo suo
in luce sagittarū tuarū ibunt: i splendore ful/
gurātis haste tue. In fremitu p̄culcab terraz
et in furore obstupescies gētes. Egressus es
in salutē populi tui: in salutem cum xp̄o tuo.
Percussisti caput de domo impij: denudasti
fundamentum eius usq̄ ad collū. Maledi/
xisti sceptris ei?: capiti bellatorū ei? uenienti/
bus ut turbo ad disp̄gendū me. Exultatō eorū:
sicut ei? q̄ deuorat pauperē in abscondi/
to. Quia fecisti in mari eq̄s tuos i luto aquarū
multaz. Audiui et cōturbatus est uent? me?
a uoce cōtremuerūt labia mea. Ingrediat̄
putredo i ossibus meis: et subter me scateat.
Et req̄escam in die tribulatiōis ut ascendam
ad pplm̄ accinctū nrm̄. Ficus em̄ nō florebit
et nō erit germen in uineis. Abētiē opus oli/
ue: et arua nō afferent cibū. Abcīdet̄ de ouī
li pec?: et nō erit armentū in p̄sepib?. Ego aut̄
in dño gaudebo et exultabo in deo Jesu meo
Deus dñs fortitudo mea: et ponet pedes me/
os quasi ceruoz. Et sup excelsa mea deducet
me victor in psalmis canentem.

Explicit Abachuc ppheta. Incipit
prologus in Sophoniam pphetam.

Tradunt hebrei. cuiuscunq; p/
phete pater aut auus ponatur
in titulo ipsos q̄ pphas fuisse.
Unde et amos vñū de duodeci
prophetis q̄ dixit: non sum pro
pheta nec filius pphete: sed pastor caprarū
uelicās sycomozos. p̄tis nomē i titulo nō ha
bere. Hoc si uerū est. sophonias ppha: q̄ noie
(ut ita dicā) ppheticō et glōsa maiorū suoz
stirpe generatus est. Habuit em̄ patrem chusi.
aut̄ godoliā. pauum amasiā. attauuz eze/
chiam: et talem q̄drigam ipse uelut extremus
auriga cōpleuit. Nomē sophonie alij specu/
lam. alij arcanū dñi trāstulerūt. Siue igitur
specula. siue abscondituz domi interpretetur.
ytrūq; pphete conuenit. Dicitur em̄ ad eze/
chielem. Fili hominis: speculatore te posui do/
m ui israel. Iste q̄ ppheta q̄ erat in specula et
in sublimibus p̄stitutus: et nouerat mysteria
dñi filius erat chusi q̄ interpretatur humilitas
Habebat q̄ auū godoliā: q̄ dicit magnitudo
dñi: et pauum amasiā: q̄ et ipse uertitur i

Sophonias

fmone dñi: et attauit ezechia. q̄ sonat fortitu/
do dñi. De fortitudine itaq; dñi nat^o est ser/
mo dñi: et de fmone dñi nata est magnitudo
dñi: et de magnitudine dñi nata est hūilitas.
vt cū puenerit aliquis ad p̄fectū. dicat: quia
nō sum dign^o vocari apls. Et illud i psalmis
Dñe nō est exaltatū cor meuz: neq; elati sunt
oculi mei. Josia regē iude cui^o tpibus sopho
nias pphetasse inuenit. deo p̄ oibus regib^o
iude placuisse historia q̄rti libri regū et secun
di paralipomenon demōstrat Josias simula
era q̄ pas suus amon vel auus manasses i tē
plo dei collocauerat: deiecta cōminuisse mon
strat. In q̄bus etiā sp̄ntem ereum a moyse
factū cui errozi induct^o p̄ls supstitōe idolorū
detentus admiserat. Idem custodisse pascat:
et intermissis tpibus multis solus celebrasse
monstrat. Ideo de^o p̄ ppham tpib^o mēozati
regis q̄ puentura erāt ostēdēs gētibus q̄dez
lectōe cōp̄hensis affuturū iudiciū. Poplo
ho isrl̄ salutem et ciuitati hierl̄m restauratōez
tunc tpis retribuendā textu lectōnis denun
ciauit.

Explicit prologus.

Incipit argumentū.

Sophonias speculator et archa/
noruz dei cognitor: audit clamo
rem a porta pisciū: et eiulatus a
secunda: et p̄tritionē a collibus
Indicit q̄s vlulatus habitatoz/
bus pile: qz p̄tricit omis p̄ls chanaan. dis/
perierunt vniūsi q̄ inuoluti erant argento.

Explicit argumentū. Incipit So
phonias propheta. Caplin I

Verbuz do
mini qd̄ factū est ad so
phoniā filiu^o chusi filij
godolie filij amasie filij
ezechie in dieb^o iosie fi
lij amon regis iuda. Cō
gregās p̄gregabo oia a

facie ēre dicit dñs. p̄gregās hoicm et pecus.
congregans volatilia celi et pisces maris. Et
ruine ip̄ozuz erūt: et dispdā hoies a facie ēre
dicit dñs. Et extendā manuz meā sup iudam
et sup oēs habitātes hierl̄m: et dispdā d̄ loco
hoc reliq̄as baal et noia edituozū cū sacerdo
tib^o et eos q̄ adorāt sup tecta militiā celi: et ad
orant et iurant in dño et iurāt in melchom. et q̄
aūtunē de posttergū dñi et q̄ nō q̄sierūt dñm
nec inuestigauerūt eū. Silete a facie dñi dei:
qz iux est dies dñi. Quia p̄pauit dñs hostiā
sanctificauit vocatos suos. Et erit: in die ho
stie dñi visitabo sup p̄ncipes et sup filios regi

et sup oēs q̄ induti sunt veste pegrina. Et vi
sitabo sup oēm q̄ arrogānt̄ ingredit̄ sup linē
in die illa: q̄ cōplent domū dñi dei sui iniquita
te et dolo. Et erit in die illa dicit dñs vox cla
moris a porta pisciū: et vlulatus a secunda
et p̄tritio maḡ a collib^o. Ululate habitatores
pile. Lot̄icuit omis p̄ls chanaan. disp̄ierunt
oēs inuoluti argento. Et erit in tpe illo scri
tator hierl̄m i lucernis. et visitabo sup viros
desixos in fecibus suis: q̄ dicunt in cordibus
suis. Nō faciet bene dñs: et non faciet male.
Et erit fortitudo eoz i direptionē et dom^o eo
rum i desertū. Et edificabūt domos et nō ha
bitabūt et plantabūt vineas et nō bibēt vinuz
earū. Iux est dies dñi magn^o: iuxta est et ve
lox nimis. Vox diei dñi amara: tribulabitur
ibi fori. Dies ire dies illa. dies tribulatōis et
angustie. dies calamitatis et miserie. dies tene
brarū et caliginis. dies nebule et turbis. dies
tube et clāgois sup ciuitates munitas et sup
angulos excelsos. Et tribulabo hoies: et am
bulabūt vt ceci: qz dño peccauerūt. Et effun
dēt sanguis eoz sicut hum^o: et corp^o eoz sicut
stercora. Sz et argentū eozum et aurū eozū nō
poterit liberare eos: in die ire dñi. In igne ze
li eius deuorabit̄ ois ēra. q̄ p̄sumatōz cū festi
natōe faciet cūctis habitātibus terrā. II

Conuenite p̄gregamī gēs nō amabil
p̄lq̄ pariat iussio et visio q̄si puluerē
trāseūtē diē. anq̄ veniat sup vos ira
furor dñi. anq̄ veniat sup vos ira indignōis
dñi. Querite dñm oēs māsueti terre: qz iudi
cium eius estis opati. Querite iustā. querite
māsuetū. si quo mō abscondamī in die furor
dñi. Quia gaza destructa erit: et ascalon i de
sertū. Azotū in meridie eijciēt et accharō era
dicabit. Et q̄ habitatis funiculū maris: gēs
p̄ditorū. Verbū domi sup vos chanaan ter
ra philistinorū: et dispdā te ita. vt nō sit inha
bitator. Et erit funiculus maris req̄es pasto
rum et caule pecozū. Et erit funiculus eius q̄
remanerit de d̄omo iuda. Ipsi pascentur in
domibus ascalonis. ad vesperaz requiescent:
quia visitabit eos domin^o deus eozū: et auer
tet captiuitatē eozū. Audiui opprobriū moab
et blasphemias filiozū ammon que exp̄o
brauerūt populo meo: et magnificati sunt sup
terminos eozum. Propterea viuo ego dicit
dominus exercitūū deus isrl̄. Quia moab vt
sodoma erit: et filij ammon quasi gomorra:
siccitas spinarū et acervi salis: et desertū vsq;
in eternum. Reliquie populi mei diripient
eos: residui gentis mee possidebūt illos. Hoc
eis eueniet p̄supbia sua: q̄ blasphemaucrunt
et magnificati sunt sup populū dñi exercitūū
horribilis dominus sup eos: et attenuabit